

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Asociațiuni economice.

(Urmare).

II.

Se vedem acum însă cum stăm cu prețul produsului de căpetenie a economilor, adică cu a grânelor. Ce e drept în timpurile din urmă au suit și prețul lor, încă nu în proporțiunea aceea în care s'au ivit și celelalte produse ale industriei de care are economul neapărat lipsă. Aria încât pe lângă cheltuielile îndoite ca mai nainte, veniturile plugarului au rămas cam tot acelea. Pe când neguțatorul de regulă își face însuși prețurile mărfurilor sale, economul trebuie să-și vîndă grânele sale după prețul ce-l fac cumpărătorii, fiindcă acești din urmă dacă nu voesc se plătească prețul cel mare a grânelor din țară, cumpără din România, Rusia, care unde sunt mai eftine și de adus, încoaci încă merge ușor prin drumurile de fer și prin corăbii.

FOIȚĂ

A. VLĂHUȚĂ.

⇒ DAN ⇐

(ROMÂN)

(Urmare)

(4)

Smarândița îl privi țintă 'n ochi.
— Să-ți spui;
— Da, să-mi spui.
— Mă mărit... Cum semeni cu moșu când te uți așa!. Serios, mă mărit... cu Leonida: nu-ți faci idee ce om cum se cade e, și ne mutăm cu toții la țară. Tu ai să te duci la București. N'ai să mai duci greu de acum...

Ș'atunci el, sbucni într'un hohot de plâns nestăpănit. Simțea că i-se rupe inima de milă, de jale, și'n capul lui buimăcit ră-

Deci vedem, că economului nu e viitorul strălucit dacă nu se va strădui a înainta și dinsul cu timpul. Nu trebuie a despera ci cu energie a se lupta în contra neajunsurilor ce l'au lovit și poate îl vor lovi încă. *Ajută-ți însuși căci atunci îți va ajuta și D-zeu.* Dacă se fac dela plugari mai mari pretenziuni ca până acum, se pretindă și dinsul mai mult dela economia sa. Dacă va face dinsu aceasta într'un mod potrivit, atunci ea nu-l va părăsi cu atât mai mult dacă va fi cu frica lui D-zeu, va fi sirguitor, cruțator, nu-și va risipi banii în cărcimă și va întrebuința timpul bine. ~~Insă~~ va fi de lipsă se nizuim a ne lucra în genere mai bine pământurile, se abatem apa de pe agrii nostri prea umezi trăgând șanțuri. Va fi de lipsă a alege sămânța cea mai bună și mai potrivită după împrejurările sub care trăim, totodată îngrijind bine acele sămânături dela sămănat până la coles, și până la vînzarea sau întrebuințarea lor. Vom sămăna și vom cultiva hrana pentru vite și pen-

sunau, ca un bocet, aceste două vorbe; •Biata Smarândița! S'au podidit-o și pe ea lacrimile, și-au plâns amândoi, ca niște copii perduți și nenorociți; era o descărcare de suferințe inconștiente, pentru cari ei nu găseau cuvinte. Pe drum, la întoarcere, i-a povestit ea toată istoria, toate stăruințele și învîiturile unchului până să înduplece pe mama lor, care nu voia cici s'audă de asta la început. Dar' în atâtea rînduri Leonida îl împrumutase, la nevoi. Se făcuse la el o datorie de câte-va mii de lei. Cu ce s'o plătească?... Și biata copilă repeta mereu, ca și cum ar fi vrut să se convingă mai mult pe ea: •Eu îl iubesc... De ce să nu-l iubesc? Un om bun de treabă. Ne-a făcut atîta bine! Și s'a dus s'ermana după acest om care putea să-i fie bunic, el a cumpărat tinerețea ei, și ea s'a vîndut și s'a jertfit pentru toți. Ce viață putea ea să aibă în casa acestui bîtrîn zular și năbădios? La un an după asta mă-sa a murit. Soră-sa Aglaia trăia cu

tru aceea vom și căuta să ținem vite care ne corăspund mai bine și cari ne vor și da mai mult câștig, ca cele de până acum. Vom îngriji bine vitele noastre cele tinere și le vom hrăni mai bine precum și toate celelalte vite. Vom nizu ca produsele noastre atât animale cât și vegetale să le întrebuințăm sau să le vindem cât mai favorabil. Vom îngriji mai bine gunoiul câștigat și vom introduce în economia noastră, mașine și unelte mai bune și mai perfecte, ca cele de până acum etc. etc. Precum vedem multe ar fi de dorit de a să strămuta în economia noastră, însă cu doritul nu este destul, pentru de a face enacatele îmbunătățirii se recere și de a ști care este manipulațiunea gunoiului cea mai bună. Care hrană prieste mai bine vitelor noastre tinere, care pentru cele de îngrășat, care pentru cele-ce ne dau laptele etc., care este cea mai bună totodată și eftină? Trebuie să știm care sunt boalele vitelor și plantelor noastre și cum trebuie încunjurate sau dacă a

unchiu-seu. Eată ce s'a ales din toată familia lui. Și de patru ani acum nu mai știa nimic de ele. Au murit? Mai traiesc? Cum să înstrăinase de toți! Ce s'a făcut cu inima lui de atunci și cu frumoasele lor visuri din copilărie? Ce s'a făcut cu iubirea celor două surori, așa de bune, așa de gingașe, cu aceea iubire delicată care i-a modelat primele gânduri, primele manifestări ale sufletului lui! Cum își închipuia el pe atunci că nu va putea trăi nici odată fără ele. Ce planuri își făceau împreună pentru viitor! Și acum... Atîta nestatornicie și răsturnare de simțiri omenești, îi ostenea mintea și-l umplea de o nespusă melancolie.

Ca de-o viață trăită își aducea aminte de planurile ce li treceau odinioară prin capul lui de copil. Ce de prostii frumoase gândea el când era mic!. Noaptea, după ce sufla în luminare, el nu dormea — atunci începea pentru el adevărata viață. Ș'atîta de limpezi și fermecătoare i-se arătau toate, ș'atîta d

erupt a le vindeca, care sunt soiurile de vite, ce ar corăspunde mai bine scopului nostru. Care sunt însușirile pământului nostru de a-l putea sămăna cu fructul cel mai potrivit? Trebuie se știm cari sunt piețele mai bune pentru produsele noastre și cum trebuie să le preparăm de a corăspunde cerințelor cumpărătorilor etc. Urmează din acestea că și economul trebuie să învețe și adecă în ce mod ar putea scoate din economia sa câștigul cel mai mare și totodată durabil. Pe lângă aceasta este neapărat de lipsă a ști socoti adecă din experiențele sale sau ale altuia cunoscute a calcula, care mijloc ar putea fi mai avantajos pentru dînsul. Nu putem trece aci cu vederea un mijloc, ce nu se poate prețui îndestul, prin care s'ar ajunge scopul cel din urmă. Înțelegem aceea că fiecare plugari să-și facă o carte de hârtie albă curată în care să-și însemneze după cursul timpului toate întâmplările, ce se petrec în familia lui, și în economia lui. Aci să-și însemneze în fiecare zi ce timp este afară, ce lucruri s'au parcurs în economia lui, experiențele câștigate în economia lui. Cheltuelile încercărilor lui, de a fost coronate acelea cu succes sau nu și pentru ce etc. etc. Această cronică îi va servi atât lui, însă mai vîrtos fiilor și nepoților lui, ca o istorie, din care pot vedea și ei ce va fi avantajos de a întreprinde sau nu. Din ea poate învăța mijloacele prin care s'au îmbogățit, s'au ruinat antecesorul lui. Și fericit acela, care își cu-

curios de luminoase i-se păreau propriile lui gânduri, că de multe-ori se întreb: »oare gîndesc și alți copii de vîrsta mea, așa ca mine? Era în clasa întâiu gimnasială. Tată-seu zăcea pe moarte. Ce jale era în toată casa! Când venea dela școală nimeni nu-l mai sêruta. Și el simțea, cu acel dar de intuiție precoce al copiilor nenorociți, că trebuia să tacă, să nu ceară nimic, să ia și el parte la durerile celorlalți. Și nu zicea nimic. Numai se gîndea și ofta, cu inimioara lui de unsprezece ani. Seara îl puneă mîsa să se închine și-l culca. Atunci el își trăgea bi-nișor plapoma peste cap și, cu ochii deschiși trăia în lumea lui de minuni. Să gîndea la Dumnezeu — adesea îl vedea: un popă frumos cu barbă albă, stînd liniștit într'un jilț mare de aur, așa cum vîzu-se pe David în vechea psaltire a mîsei, și împrejurul lui sfinți mulți, cu chipuri de copii. Și să gîndea așa: Dumnezeu vede pe tata bolnav și pe mama cât îi de necăjită. El poate toate și știe toate. El știe ce gîndesc eu acum. Și cum stă așa, odată cheamă un înger și-i

lege astfel cunoștința nefiind silit a experimenta și dînsul, care încercări ar putea să easă și spre paguba lui. *Deci recomandăm fiecărui țeran purtarea unui astfel de jurnal asigurîndu-i, că lasă prin aceasta moștenitorilor lui, nu o carte constînd din cei doi pîreți și mai multe coli de hârtie scrisă fără nici un preț, din contră o avere mare din care toată pagina va arăta, că ce se faci și ce se lași, cum zic o avere mare, care nu se poate prețui cu bani fiindcă viața nu o poți cumpăra și ce este aceea cronică decât o viață a unui om în a cărui urme voi călca! Cred, că nu poate nega nimenea importanța și însemnătatea cea mare și multul bine ce ar putea aduce o astfel de purtare de jurnal de cătră plugarii nostri. Cronică aceasta nu are alt scop decât comunicațiunea opiniunilor, faptelor, experiențelor etc., tatălui, fiilor sei. Cu durere trebuie însă să mărturisim, că o mare parte a țeranilor nostri nu știu scrie și astfel cu toate că ar fi însuflețiți pentru aceasta idee trebuie se renunți la această plăcere sau datorie. Plăcere sau datorie zic fiindcă care părinte adevărat nu-și ține de datorie sau cel puțin de plăcere a lăsa copiilor sei ceva bun și folositor. De aceea, români lăsați copii vostri să învețe cel puțin a ceti, scrie și a putea fac socotelile mai însemnate căci mari sunt foloasele ce le vor trage și după această puțină învățatură.*

(Va urma).

spune: dute pe pământ la casa ceea, unde zace bolnav tatăl băiatului care să gîndește acum la mine, și fă-l sănătos. Na și punga asta cu galbeni, s'o pui sub pernă, unde doarme băiatul, să fie a lui și banii să nu se mai isprăvească din pungă, ori cât va cheltu... Ce mai motiv de fantasii nesfârșite! Și'n mîntea lui încălzită, surescitată de basme, începea să se desfășure, în tablouri vii, scene atingătoare, al căror erou era el, copilul binefăcător, trimisul lui Dumnezeu, mîngăerea și sprijinul tuturor nenorociților. Se gîndea cum are să se scoale dimineata, și are să vadă pe tată-seu sănătos umblînd prin casă, și pe mîsa veselă, și pe surori vesele, și el n'are să le spue nimic. Și după ce să va îmbrăca, are să-și ia punga de sub pernă, binrșor, să nu-l vadă nimeni. Și are să se ducă atunci cu-minte la mîsa, și are să-i spue așa: — »Uite, mamă — și inconștient buzele lui se mișcu de căldura și tăria gîndului — acum s'a făcut tata bine... haidem cu toții în târg, să ne cumpărăm haine frumoase, și să cumpărăm smochine, și o cutie

Alegerea vacilor de lapte.

Alegerea unei bune vaci de lapte este evident sub-ordonată rasei, însă cum în fiecare rasă cuprinde indivizi de toate categoriile, fără îndoială că examinarea individului pentru a vedea dacă este sau nu bună de lapte presintă cea mai mare importanță.

Mai înainte de toate trebuie să avem în vedere conformațiunea animalului. Aceasta nu pentru-că vacile bune de lapte ar avea o conformațiune cu totul specială, dar' fiindcă o conformațiune frumoasă este o dovadă, că ea este bună și de lapte, dar' mai târziu la moartea sa, va produce și carne. La alegerea vacilor de lapte să nu uităm și acest scop de a putea produce carne.

Este evident de astfel că o muschiulatură dezvoltată, cu un sistem ôsos bine dezvoltat, un pept larg, cu un cuvînt o conformațiune ce se apropie mai mult de perfecțiune sunt semne sigure că toate organele funcționează bine și deci, predispus animalul a produce atât lapte cât și carne.

Unii autori au susținut că capacitatea de a produce lapte, este un raport invers cu activitatea respirătoare. Numeroase cercetări făcute de practiciani au dovedit că această opinie este greșită. Cele mai bune vaci de lapte presintă un pept larg, înalt și adînc.

Ca vaci bune de lapte trebuie să alegem mai cu seamă animalele osoase, adecă mai mult slabe decât grase. Slăbiciunea este în general un semn bun. Incompatibilitatea între sentința de îngrășare și între puterea de secrețiune a laptelui este de mult constatată. De altfel este evident ca animalul, care întrebuițează materiile hrănitore, că să producă grăsime nu le mai poate întrebuița a produce și lapte mult.

Această slăbiciune mai presintă avantajul de a face mai aparente intervalele ce separă vertebrele dorsale unele de altele, intervale numite impropriu părțile superioare

de halva... și de seară să mergem la teatru. Ear' biata mîsa, are să se uite cu ochi mari la el și are să-i zică: »Fă-ți cruce, dragul mamei, să vede că nu ești în toată firea«. Și atunci el — odată să bage mîna în buzunar și scoțînd punga cu galbeni, să înceapă număra, câte unul, câte unul, și să dea întâiu mîsei, apoi lui tată-seu, pe urmă la surori, și să le dea mulți, mulți, până n'or mai încăpea grămizile pe masă... S'auzea deslușit întrebările lor, vedea atitudinile, gesturile, surprinsa și bucuria de pe figurile lor. Ce fericit adormea, — ș'a doua zi să deștepta în aceeași priveliște dureroasă a vieții lor, din cale afară chinuită. De ce nu i-se întêmplase nici odată, în atîta amar de vreme, nimic din câte visase, nimic din câte evocase, cu toată setea, cu tot focul gîndurilor lui, în nopțile copilăriei! Ce neam de oameni fără noroc.

Și îmbrăcîndu-se, începu să observe cu atenție odaia, în care numai de câte-va zile se mutase. Își schimba locuința des. Nici odată nu găsise o cameră să-i placă să-i fie drag să

de lapte; și care sunt considerate de crescătorii de vite ca un semn bun.

Examenul pielei ne poate da de asemenea indicațiuni foarte prețioase asupra capacității animalului de a produce lapte. Pielea trebuie să fie subțire, moale la pipăit și să se deslipească ușor de corp.

Cea mai mare atențiune trebuie să o dăm organului care secretează laptele, adică ugerul vacii. Ugerul este compus din 2 părți simetrice lipite una de alta, conținând fiecare parte o glandă și terminându-se fiecare din glande cu 2 prelungiri cărnoase numite sfircuri. Câte-odată se mai desvoaltă pe lângă cele 4 sfircuri normale încă unul suplimentar, pus în partea dinapoi a celor 4. Prezența sa este în general considerată ca un semn bun de lapte.

Un uger bine dezvoltat are sfircurile depărtate unul de altul, și independente, niciodată lipite unul de altul. Ugerul unei vaci bune de lapte să întinde înainte mult sub burtă, ear' în partea dinapoi ese afară de linia picioarelor, presintând în partea superioară numeroase cute paralele.

Ugerul este format prin reunirea boabelor glandulare al căror rol este de a-și apropia toate elementele sângelui necesare la formarea laptelui. Aceste sēmēnte sau boabe glandulare sunt împresurate de o țesătură numită conjunctivă în interiorul căreia se găsește adese-ori grăsime.

În acest din urmă caz ugerul se numește cărnos și este lesne de înțeles, că un organ constituit astfel, nu poate fi bun pentru lapte fiindcă masa de grăsime strânge boabele glandulare, care sunt destinate să producă lapte.

Un uger cărnos sau gras se poate cunoaște ușor fiindcă are pielea groasă, acoperită de peri lungi, groși și neregulați; ugerul este tare și rezistent la pipăit; ear' volumul seu micșorează puțin chiar după muls.

La o vacă bună de lapte ugerul este cu totul altfel. Pielea e subțire moale, dulce

stea acasă. Une-ori zile întregi, umbla prin străzi retrase. Când vedea câte o căsuță mică, albă, ascunsă în fundul unei curți cu iarbă, și straturi cu flori, și tufe de liliaci, se oprea în stradă, și privea lung, — așa unde-va ar fi vrut să găsească el o odăiță. În totdeauna se muta cu plăcere. Și după o lună de ședere într'un loc, i-se păreau vechi și ursuze toate lucrurile din odaie. Se simțea străin, singur, și când intra, seara, îl apucau tot felul de gânduri triste și nu putea nici să lucreze, nici să doarmă. I-se părea că se lasă tavanul pe el și păreții se strâng s'apropie — ori să-l înăbușe. Il gonia uritul. Odaia asta era ceva mai mare, mai veselă; dar afară de portretele din perete, cari îi erau necunoscute, toată mobila i-se părea aceeași: același pat de spital, cu aceeași paplomă roșie, același lavor de fier, cu ligheanul și ibricul de tuciu smălțuit, aceeași sticlă cu apă, cu paharul ei gros, și masa ovală de nuc, și sfesnicul de alamă, și oglinda din părete în rama ei veche și simplă de lemn lustruit; și'n ceasul acela i-se păru că șeasă

la pipăit și cedează ușor apăsând cu mâna. Când nu e plin cu lapte ugerul e sbârcit. Când este plin devine cam tare, pielea perde sbârciturile sale, și vinele se vęd.

Cu toate acestea vinele de lapte sunt rare-ori vizibile la partea posterioară a animalului; însă rețeaua lor se cunoaște ușor prin niște peri fini, scurți și asediați în sens invers adică de jos în sus, pe când tot restul corpului perii sunt acoperiți de sus în jos. Acești peri formează o figură cu forme variabile, pe care François Guénon, a numit-o încă dela 1840, figura laptelui. Acest observator recunoscu că există un raport strâns între întinderea acestei figuri și între producțiunea laptelui.

Mai târziu, Furstenberg constatând că ugerul este singura parte a copului acoperită cu acești peri caracteristic ai figurei laptelui, conchise că este o strînsă legătură între întinderea acestei pei și suprafața glandelor mamelare.

Este recunoscut astăzi că nu trebuie să ne bazăm pe forma ce are această figură a laptelui, după-cum pretindea Guénon, ci numai pe suprafața mai mult sau mai puțin dezvoltată a acestei figuri.

Cu cât această figură a laptelui va fi mai mult dezvoltată în sus și în laturi, cu atât secrețiunea laptelui va fi mai activă cel puțin la partea posterioară a ugerului. Această observațiune este adevărată cu o condițiune ca ugerul ce examinăm să nu fie un uger cărnos sau gras.

Guénon a mai semnalat chiar pe figura laptelui unele figuri mici ovale, caracterisate prin modul de aranjare al perului adică de sus în jos, ear' nu de jos în sus ca în tot restul figurei laptelui. Experiența a confirmat că dacă asemenea figuri orale se găsesc pe uger este un semn bun, și anume că perioada de lăptare va fi lungă. Dacă aceste figuri mici sunt înafară de uger, este un semn de favorabil, perioada de lăptare este scurtă.

ani l'au urmărit pretutindeni aceste mobile de otel din provincie, și tot așa s'au așezat, patul în fund, masa la fereastră și lavorul lângă sobă, în toate odaile pe unde a stat.

Se uită la cufer, acolo era tot ce avea el: un rënd de haine, schimburi, și cărți de literatură și de filosofie. De patru zile se ținea să le scoată, și tot amăna. Și pe când își incheia vesta, cerceta cu ochii cele trei scaune de paie, unul la masă, unul lângă pat, la căpătăiu, și altul lângă cufer. Erau la fel, și îndată îi veni în minte salonul doamnei Raspal, apoi balul, cadrilul lui, Domnișoara Racliș...

De mult nu mai stătu-se el înaintea unei oglinzi, așa ațintit... Și ori-cât s'ar zice, că noi nu ne putem da socoteala de propria noastră figură, dar' când ne uităm în oglindă cu gândul de a cerceta ce impresie a putut să facă chipul nostru asupra unei anumite persoane, se întemplă să descoperim în figura noastră trăsături și particularități, neobservate încă de noi, ca și când am fi imprumutat, pentru a ne examina mai de aproape,

Terminând trebuie să spunem că la alegerea unei vaci bune de lapte nu trebuie să ne bazăm numai pe figura laptelui ci să examinăm cu atențiune toate semnele pe care le-am arătat. (R. V. H. A.)

DIVERSE

Perderile căilor ferate ung. în urma grevei.

Pester Loyd publică statistică interesantă despre pierderile cauzate Statului prin greva dela căile ferate, luând drept bază datele statistice ale veniturilor din anul 1902. Conform acestei statistice au circulat în anul 1902: 1,126.905 trenuri, cam 3087 pe zi, prin urmare n'au putut comunica în cele 5 zile de grevă cam 15000 trenuri. Cu totul au fost transportați în anul 1902: 52,781.000 călători, adică 144.602 pe zi și 34,093.000 tone de marfă adică 93.405 tone pe zi. În urma grevei n'au putut să călătorească peste 800.000 persoane și (în decursul unei săptămâni) circa 720.000 tone n'au putut fi transportate la timp. Veniturile căilor ferate pe zi s'au urcat la 160.900 coroane (pentru persoane) și 447.900 cor. (pentru transporturile de marfă). De aici rezultă, că pierderea suferită în urma încetării circulațiunii persoanelor se cifrează la suma de 1 milion coroane și la transporturi de 3¹/₂ milioane. De sine se înțelege, că aici nu sunt socotite perdrile mari, cauzate prin stricarea mărfurilor rămase pe drum și eventualele desdăunări, pe cari Statul va avea să le plătească pentru întârzierile suferite. Din o altă statistică a ministerului de comerț, care din incidentul ameliorării lefurilor a dispus să i-se facă un conspect al datoriiilor impiegaților, reiese că pe lefurile acestora s'a pus sequestru judecătoreasc până la suma de 9,000.000 cor. Ear' aceste 9,000.000 sechestrate înseamnă cel puțin 18 mil. datorii private și avansuri primite dela Stat. »Cuvierul Financiar».

ochii acelei persoane. Pentru Vasile Dan care nu știu dacă și-ar fi putut recunoaște fotografia, fu aproape o surpriză să constate că era a lui acest cap cu minte din oglindă, ce desvălea din pēru-i uegru și des, o figură blândă, smeadă, pe care gândurile își pusese deja marca lor de distincție, acel reflex de frumseță interioară, acea curioasă bătae de lumină, ce dădea nu știu ce aer misterios, ochilor lui căpriei, mari, cu pleoapele ostenite, și gurii lui puternice, umbrite de o mustață neagră, lăsată în jos.

...Dar' cum i-s'a încrețit pielea pe frunte, și pe sub ochi! Și aceste două creștături adânci pe amândoi obraji!.. Par'că era mai alb și mai întins la față.

Ce capete sclivisite aveau aseară unii giovini! Erau fardați, se vede, — prea se-mănau a manechini din vitrinele bărbierilor.

(Va urma).

DIN LUME

Austro-Ungaria. Delegațiunea austriacă a început mai întâi desbaterea asupra bugetului ministerului de externe. Raportorul dela Baquehem a propus în numele comisiunii, ca să i-se voteze ministrului Goluchowschi încrederea cea mai deplină pentru conducerea înțeleaptă, conștientă și energetică a politicii externe a monarhiei. În comisiunea bugetară a ținut ministrul de război, Pitreich, o cuvântare de două ore în care a căutat să motiveze necesitatea creditelor extraordinare pentru echiparea armatei. În anii din urmă, a zis ministrul, s'au votat pentru armată tot credite mici, așa că nu s'a putut începe o acțiune mai mare. Armatura nu e la culmea tehnicii moderne. Sunt deci necesare mijloace abundante, pentru-că armata să fie deplin pregătită. Nu există de present nici un pericol dar' viitorul să nu aștepte armata ne pregătită, spre dauna monarhiei. Conducătorul marinei, admiralul Spaun, a motivat cam în același mod necesitatea creditelor pentru marină. Trebuie să se construiască mai multe vase, cari să corespundă întru toate cerințelor moderne. Delegații cari au luat apoi cuvântul, și-au exprimat mirarea, că administrația militară s'a prezentat cu postulate așa de mari cu totul pe neașteptate. Această atitudine poate neliniști spiritele. Ar fi fost mai consult, ca populațiunea să fie pregătită pe încetul, pentru-ca să n'aibă nedumeriri. Mai departe recunosc delegații, că există o datorie sacră de a grijă de echiparea corăbuzătoare a armatei, dară se întreabă, de vor putea suporta popoarele o sarcină așa de grea. De aceea se aștepta mai întâi expunerile ministrului de finanțe, care are să arete modul cum au să se acopere cheltuielile cele noue.

România. După reîntoarcerea din excursiunea pe Dunăre M. S. Regele Carol a adresat primministrului D. Sturdza următoarea scrisoare:

Scumpul meu președinte al consiliului!

În frumoasa călătorie ce am făcut pe Dunăre, dela Verciorova la Sulina, împreună cu Regina, cu Principele și Principesa României și cu copiii Lor Carol și Elisabeta. Mi-s'a dat o nouă și mișcătoare dovadă cât de adânc este înrădăcinată în inima iubitelui Meu popor dragostea cu care suntem încunjuțați.

Am simțit o vie emoțiune revăzând locurile istorice din războiul neatârării, unde viteza Mea armată și-a întemeiat faima și cu bucurie M'am putut convinge cât s'au întipărit în mintea și sufletul tinerelor generații datele mărețe cari au înălțat Regatul. La Calafat, Corabia, Silișoara, Turnu-Măgurele și la Oltenița s'a reamintit, cu cuvintele pline de căldură, această epocă în veci neuitată. La Smîrdan și Vidin, ca și la Rahova, Nicopoli, de unde Mi-s'au trimis semne de amintire recunoscătoare, gândirea Mea s'a îndreptat către vitejii cari au înscris aceste nume în istoria Patriei.

Asemenea Mi-s'a umplut inima de bucurie când, ajuns la hotarul Dobrogei, am fost salutat pe ambele țărmuri ale Dunărei de credinciosul Nostru popor. Această primire călduroasă a Dobrogenilor, care au alergat din satele și orașele cele mai depărtate, va rămânea neuitată.

Un simțământ de mulțumire sufletească M'a pătruns constatând dezvoltarea porturilor noastre și progresele vândute ale celor două orașe surori Brăila și Galați, cari Ne-au întâmpinat cu un avânt așa de mișcător.

Aceste progrese se datoresc marelui rețeli de căi ferate, care îndrumând cu înlesnire produsele muncii naționale spre Dunăre, a înzădit însemnătatea economică a acestui puternic fluviu și a dat porturilor noastre maritime fireasca lor menire întru propășirea țării.

Îndeplinesc o datorie scumpă sufletului Meu, rugându-vă a arăta tuturor viile Noastre mulțumiri pentru strălucita primire făcută Mie, Reginei și Membrilor Familiei Mele în toate orașele satele și cătunele străbătute, ale căror ovațiuni nesfârșite Ne-au însoțit din munții Mehedinților până la Marea-Neagră.

Amintirea aceasta va rămânea neștearsă în inimile tinere ale urmașilor Mei, chemați a conduce odată destinele scumpei noastre Românie: ear' Eu pot fi mândru de un popor care Mă încunjură cu atâta dragoste și-Mi dă dovezi de atâta credință, la care răspund cu aceeași căldură de inimă, prin urările cele mai ferbinzi, pentru-ca D-zeu să nu înceteze a revărsa asupra lui binecuvântările Sale.

Primește scumpul meu președinte al Consiliului, încredințarea sentimentelor de afecțiune ce-ți păstrez.

București, 5 Maiu 1904. Carol.

Rusia. Foile aduc știrea despre un atentat asupra Țarului cu ocaziunea unei reviste militare. Pericolul a fost descoperit însă la timp. — Japonezii naintează mereu, ear' Rușii se tot retrag spre nord. Generalul Kuropatkin voeste să evite ori-ce luptă decisivă până ce nu vor sosi trupe noue din Rusia. Japonezii impresură tot mai strâns fortăreața Port-Arthur. Între 20 și 25 Maiu are să înceapă bombardarea. Rușii au părăsit orașul Niutschwang, care are o importanță strategic deosebită. Japonezii au ocupat imediat orașul. Războiul actual scoate tot mai mult la iveală corupțiunea administrației rusești. Eșcadra pe Nord, care ar fi avut să plece spre locul de război, se află în starea cea mai desolată așa că va putea pleca abia în Iulie sau August.

Germania. Împăratul Wilhelm va avea în Iunie o convenire cu regele Eduard al Angliei în Kiel. Parlamentul imperial și dieta Prusiei au început vacanțele Rusaliilor.

Anglia. În casa deputaților a început desbaterea asupra bugetului. Guvernul cere creditele necesare pentru două vase de război, pentru ca Anglia să fie pregătită pentru toate eventualitățile. Anglia, zice minis-

trul de finanțe, trebuie să rămână fidelă principiului ca să aibă mai multe vase decât două puteri mari europene la un loc.

Francia. Presa se ocupă neconținut de nota de protest a Papei din incidentul călătoriei presidentului Loubet la Roma. Chestia aceasta va da ansă și la ducțiuni în parlament.

Italia. Ministrul de externe Titoni a vorbit în parlament despre referința Italiei către Austria în termeni foarte loiali. Cuvântarea a produs vie impresie.

Serbia. Incoronarea regelui Petru, va avea loc în Belgrad, nu în mănăstirea Zica, deoarece-ce principele din Montenegro și Bulgaria voiesc să participe la acest act, eară comunicația spre mănăstirea numită e foarte grea.

Turcia. După ambasadorul Austriei, Calice, a părăsit și ambasadorul Rusiei, Sinowjew, capitala, spre a face presiune asupra guvernului, ca să nu mai împedecă reformele.

NOUȚĂȚI

Maj. Sa Monarchul a rămas în Budapesta până la 26 Maiu. Din Budapesta a plecat la Bruck pentru a face o revistă asupra trupelor. La 28 Maiu Monarchul a plecat la Viena, unde va rămânea până în 2 Iunie. La 3 Iunie se va reîntoarce la Budapesta, unde va rămânea, probabil, până în 15 Iunie.

«Călătoria pe Dunăre a Fiicei Rinului» este titlul unei lucrări, care în curând va eși din peana Maj. Sale Reginei României. Impuls la această nouă lucrare a dat recenta călătorie pe Dunăre a familiei regale române, care a mișcat foarte mult sufletul Reginei poete.

Prelații gr-cat. români la M. Sa. Dr. Victor Mihali metropolit al Blajului, episcopul Oradei Dumitru Radu și Vasilie Hosu, episcopul Lugojului au sosit la Pesta. Prelații cari au fost de față la punerea pietrei fundamentale a bisericii «Rugăciunii eterne», au prezentat în audiență la M. Sa, precum și la guvern, unde a arătat îngrijirile lor față de proiectul de revizuire a legii instrucțiunii publice.

Invitare. Secția industrială a «Reuniunii econ.» din Orăștie aranjează Reprezentațiune teatrală Luni, în 17/30 Maiu 1904 (a doua zi de Rusali) în sala hot. «Transsyllvania» din Orăștie. Începutul precis la 8 ore sara. Prețul de intrare: Locul I., șirul 1, 2 și 3, câte 2 cor., șirul 4 și 5, câte 1 cor. 60 fil. Locul II., șirul 1 și 2, câte 1 cor. 20 fil., șirul 3, 4 și 5 câte 1 cor. Parter 80 fil. Galerie 50 fil. Logile cu câte 8 Coroane. Bilete de intrare se află în prăvălia Dui I. Lăzăroiu, sara la cassă. Venitul curat e destinat fondului propriu. Suprasolviri se vor primi cu mulțumită și se vor cuita publice. **PROGRAMUL:** «Vlăduțul mamei», comedie cu cântece într'un act de Ioan Lupean. **PERSOANELE:** Vlăduțul mamei, școlar

de sat Dl Iacob Cărătuș. Iftimi Sbărcoig, bătrân pădurar Dl Nicolae Opreșiu. Costică Seimescu, tiner boer Dl Constantin Budoiu. Sevasta, mama lui Vlăduț D-șoara Mariți Martin. Smarandița fiica lui Iftimi D-șoara Ana Boer. »Sărăcie lucie«, comedie într-un act de Iosif Vulcan. **PERSONELE:** Sivu Iernilă, episcop Dl Ioan Bradu. Veselina, fata lui D-șoara Ana Boer. Iota, căraș Dl George Suci. Trăilă Liliac, fecior holteiu Dl Iacob Cărătuș. Viligă, nebunul satului Dl Constantin Budoiu. Sanda, țigancă vrăjitoare D-șoara Mariți Martin. O nevastă, Anuța Berian. Altă nevastă, D-șoara Ana Ciucurel. O fată D-șoara Leontina Dicu. Altă fată D-șoara Emilia Dicu. Un fecior Dl Simion Suci. Alt fecior Dl Stefan Puia. După producțiune, dans. În pauză se vor juca »Călușerul« și »Bătuta« de către o ceată de sodali.

Atentat contra Țarului. Din Petersburg la a doua revistă de trupe din Maiu, o fată anume Sofia Mereskovsky, fiica profesorului de universitate și consilierul intim Mereskovsky, ședea într-o loge în imediată apropiere de Țarul. Pe tinăra fată care a terminat studiile universitare, partidul nihilist a destinat-o să comită atentat prin bombă contra Țarului. Poliției i-a bătut la ochi iritația fetei și deținându-o au găsit la ea o bombă explosivă foarte bine construită și primejdioasă. Fata n'a negat că a voit să comită un atentat contra Țarului.

Venitele căilor ferate ungare în 1903. Veniturile căilor ferate ungare în 1903 s'au urcat la 230 $\frac{1}{2}$ mil. cor., contra 222 mil. în 1902, din acestea 52 $\frac{1}{2}$ milioane provin din transportul de călători și 155 $\frac{1}{2}$ milioane din transportul mărfurilor. Creșterea veniturilor vine cu deosebire din urcarea tarifului transportului de călători.

Omor îngrozitor. Un omor îngrozitor s'a întâmplat Joi în Hodmező-Vásárhely. O tinăra fată a fost găsită ucisă între tufișul de trestii de lângă dâlma căii ferate. Bănuiala cade însuși asupra tatălui fetei. Se comunică următoarele amănunte: Nefericita fată a trăit o viață destrăbălată înainte de a ajunge soartea aceasta. Din Seghedin a fost și expulsată pentru desfrânarea în care trăia. S'a retras deci la casa tatălui ei Vidacs Pál în Hodmező-Vásárhely. Vidacs Pál Loni a anunțat la poliție, că fata i-a dispărut. A luat 10 cor. cu sine din banii tatălui ei și a dispărut fără nici o vorbă. Poliția a constatat, că fata a fost văzută ultima oară în gara din Váráhely. Un polițist a și agrăit-o. — Unde mergi așa tristă, Ană? — Mă duc în lume — răspuse cu ochii în lacrimi frumoasa fată, — m'a lăpădat tata. Pleca tocmai trenul dela Seghedin, prin urmare să putea crede că pleacă și dânsa cu trenul. Dar' de unde. Inzădar au căutat-o aici. Vineri dimineața însă a fost aflată în hotarul orașului, aproape de dâlma căii ferate. Era aruncată între trestii pe un loc mlăștinos, cu capul ucis în mod îngrozitor. Cercetarea a constatat că nefericita a fost omorită sus pe dâlma și târâtă în rit de criminali ca să nu i-se poată da de urmă. Sânge și groază e în jurul nefericitei. S'a pornit severă cercetare.

Oficieri români pe câmpul de războiu. Maiorii Găiseanu și Haralamb, trimiși să urmărească războiul din Extremul-Orient, au sosit la 25 Aprilie la Celiabinsk, în Siberia, de unde au scris familiilor lor. Ei arată că la 17 Aprilie au fost primiți în audiență de către Țar și marele duce mo-tenitor Mihail Alexandrovici, în palatul din Tsarskoe Solo, unde familia imperială luase reședința de vară. Acum, atașajii militari români sunt pe drum spre Mukden.

Un ordin turcesc a contesei Goluchowski. Organul oficios turcesc, cum se telegrafează din Constantinopole, vestește că sultanul a conferit contesei Goluchowski născută princesa Murat marele cordon al ordinului Sefakat.

Profeții de războiu. Cei-ce au darul de a privi în viitor, adică profeții, să ivesc acum cu războiul din Extremul Orient. Colonelul Rogers ale cărui profeții până acum s'au împlinit, profetește anume, că China se va alătura Japoniei ajutându-i la nimicirea l'niei ferate Port-Arthur și Vladivostok. În lipsa de proviziuni armata rusă va fi silită să capituleze, prin ce războiul s'a terminat. Acest sfârșit se poate aștepta în curând, ear' nu după luni, ori ani de zile cum să crede. Este posibil că prorocul colonel pe baza combinării evenimentelor și împrejurărilor să facă o coniectură mai probabilă decât cei-ce contemplează întreg mersul viitor al sorții războiului în stare extasă.

Corul Românilor din Hunedoara spriginit de tinerimea română din comitat cu ocazia excursiunilor ce face aranjează Concert și Producțiune în Petroseni în 16/29 Maiu 1904 (în prima zi de Rusaliu) în sala hotelului »Wagner« din Petroseni. Inceputul concertului seara la orele 7 $\frac{1}{2}$. În prima zi de Rusalii: Corul va cânta liturgia în biserica română gr-cat. din Petroșei — fiind present I. P. S. Sa Episcopul Lugojului Dr. Vasile Hosszu. A doua zi de Rusalii: Corul va cânta liturgia în biserica română gr-or. din Petroșeni. Tot a doua zi de Rusalii excursiune la Surduc și Păiuș. Prețul de intrare: De persoană 2 coroane. — De familie 4 coroane. La concert, liturgie și excursiune, Vă invită cu românească dragoste: Pentru corul din Hunedoara: Vasile C. Osvada, president. Dr. George Dubșșiu, v-president. Andreiu Ludu, dirigent. Constantin Dima, secretar. Nicolau Macrea, cassar. Program: 1. »Cântec eroic«, de Stunz, cor bărbătesc. 2. »Rugămintea din urmă«, de G. Coșbuc, predată de Dr. V. Bontescu. 3. Parodia »Rugămintei din urmă«, predată de Dr. G. Dubșșiu. 4. »Două cântece populare«, de A. Bena, cor bărbătesc. 5. Solo de violină, executat de Iustin Cloșca Juga. 6. »Cântecul marinarilor«, de T. de Flondor, cor bărbătesc. 7. »Mugur mugurel«, solo-bariton, cântat de Nicolau Macrea. 8. a) »Inzădar alerg pământul« de G. Dima b) »Zorirea«, de G. Attenhoffer cor bărbătesc. 9. Anecdote, de T. Speranță, predate de I. Cl. Juga. 10. »Cisla«, operetă cu soli, de G. Porumbescu, cor bărbătesc.

După concert urmează dans.

Anarhiști condamnați la moarte. Se anunță din Lütich: Curtea cu jurați a osândit la moarte pe 2 autori ai ultimului atentat anarhist. Pe al treilea, la robie pe viață.

Invitare. Maiatul Reuniunii meseriașilor și economilor din A-Iulia se va aranja în 17/30 Maiu a. c. (a 2-a zi de Rusaliu) în »Grădina Popilor« din loc. Alba-Iulia, în 10 Maiu 1904. Pentru comitet: Ioan Teculescu, președinte. Ioan Pampu, v.-președinte. Iosif Roman, cassar. Traian Novac, secretar. Nicolae Pleșa, controlor. Inceputul la 3 ore p. m. (plecare în corpore dela casină). Prețul de intrare: de persoană 1 cor. Venitul curat e destinat în favorul Reuniunii. Suprasolviri să primesc cu mulțumită și să vor cuita publice.

Din Constantinopole se anunță, că poarta a comunicat Patriarhatului ecumenic, că cererile religioase ale Românilor din Macedonia trebuie să fie satisfăcute cât mai curând. La cas cntrar, va regula ea cestiunea în alt mod.

Osândiți la moarte. Se comunică din Lugoj: Curtea cu jurați din Lugoj, Vineri și Sâmbătă au pertractat procesul ucigașilor lui Damaschin Daminescu. Ante-cedențele sunt următoarele: ved. Lena Daminescu locuia laolaltă cu cumnatul ei Damaschin Daminescu, un om sgărcit și foarte brutal, care nu odată a bătut-o rău. Femea, în ura ce s'a îngrămădit în ea, și-a câștigat doi oameni, pe Ioan Radu și Ioan Popescu, cari pentru 100 cor. s'au și însărcinat al omorî pe Daminescu. L'au pândit în pădure și cu pari l'au ucis. Dup'aceea l'au despoiat de tot ce avea la dînsul. Două sute douăzeci-și-cinci cor. i-au aflat la briu pe cari i-au luat la sine și i-au ascuns. Ucigașii și-au mărturisit fapta afară de Lena Daminescu, care a zis că dînsa nu i-a angajat pe ucigași, că dînsii sau oferit să-l omoară pentru bani, pe cumnatul sen. Sâmbătă dup'ameaz s'au rosotit verdictul. Lena Daminescu a fost osândită la moarte prin ștreang și ucigașii la robie pe viață.

Războiul ruso-japonez.

Una din zilele trecute este de tristă aducere aminte pentru Japonezi în urma unei întâmplări sinistre, neașteptate. Cuirasatul Hatsuse și Incrucșătorul Joshino au fost din vină proprie nimicite, cauzând moartea alor 800 marinari japonezi. Cu câte-va zile mai înainte a ajuns astfel de nenorocire și pe vaporul japonez Mikaso în sinul Kerr, așa că acum trei mari bastimente a perdut flota japoeză din cauza de nebăgare de seamă.

Se vestește mai departe, că Rușii au înlăturat pedecile dela eșirea portului, așa că flota rusă de nou poate eși la larg. În legătură cu asta se mai menține și vestea, că generalul Kuroki să retrage înapoi la Fenvangcieng, și că un regiment rus ar fi intrat în Niu-civang, prin ceea-ce ar deveni iluzorie vestea despre ocuparea acestui oraș prin Japonezi.

La raportul despre scufundarea cuirasatului Hatsuse admiralul Togo, adauge că vasul s'a isbit de o mină

la 10 km. distanță de Port-Arthur. Cuirasatul a cerut prin semne ajutor, dar' puțin după asta s'a atins de o altă mină, care a aruncat vasul în aer scufundându-l.

Perdere vasului *Hatsuse* constituie pentru flota japoneză o pierdere serioasă, deoarece ea dispune de tot numai de 8 mari bastimente. Catastrofa încrucișătorului *Yoshino* deja nu este atât de mare, deoarece flota are 24 vase de aceste, dar' pentru aceea și pierdere asta a cauzat mare durere în Tokio.

Comandantul încrucișătorului *Kasuga* s'a sinucis. Anume acest vas care opera de asemenea la Port-Arthur, a fost cauza accidentului scufundării încrucișătorului *Yoshino*.

Din Shanghai i-se comunică lui *„Morning Post*, că Rușii au reușit să înlăture pedecile dela gura portului *Arthur*.

Conform unei telegrame *Daily* a lui *Telegraph* din *Mukden*, două divizii japoneze au tăiat linia de retragere din *Mukden* a lui *Kuropatkin*, ajungând acesta între două focuri.

Agența *Reuter* primește din *Niu-ciuvang* următoarele: Rușii se bucură de rezultatul dobândit cu împedecarea înaintării Japonezilor din *Fengvangcieng*. Aceasta împrejurare este considerată de bun augur, deoarece acest rezultat a fost dobândit chiar în ziua natală a țării.

Lui *„Daily Telegraph*» i-se raportează din *Mukden* cu datul de 19 Mai: O trupă japoneză grăbește spre *Mukden* cu intențiunea se taie calea de retragere a Rușilor. Tot ziarul acesta vestește din *Niu-ciuvang*, că Rușii au reușit să încungiure armata lui *Kuroki* silindu-o să se retragă din pozițiile sale de lângă *Liaoyang* la *Fengvangcieng*.

Agenția *Reuter* anunță că armata principală a Japonezilor se poate evalua la 80.000 combatanți, cari au poziții la sud de armata rusă. Așa se vede că Japonezii au încetat cu înaintarea. Trupele ruse se înlădesc din zi în zi și sunt și acum stăpâne pe linia ce duce la *Tasikian*.

Lui *„Berliner Tagblatt*» i-se raportează din *Mukden*, că un cordon volant japonez a sosit înaintea *Mukdenului*.

Kuropatkin a decis, că cu proxima ocaziune va trimite 70.000 oameni întru eliberarea *Port-Arthurului*. Lângă *Haincieng* este așteptată o luptă mare.

Se comunică oficios, că pe peninsula *Liao-Tong* în direcțiunea *Santsuhang* Japonezii au dat peste două detașamente rusești cari au fost puse pe fugă

Cursuri de stupărit în Gődöllő.

În scopul câștigării cunoștințelor teoretice și practice despre stupărit cum și pentru deprindere în facerea coșnițelor și recușitelor trebuincioase în stupărit, la economia model de stupărit a statului din *Gödöllő* se vor ține în anul c. următoarele cursuri de stupărit:

1. Din 1—21 Maiu și din 25 Maiu—14 Iunie pentru economi;
2. Din 18—31 Iunie pentru preoți;
3. Din 1—21 Iulie și din 24 Iulie—13 August pentru învățătorii dela școalele populare.
4. Din 18—31 August pentru femei;
5. Din 3—16 Septembrie și din 17—30 Sept. pentru pădurari.

Toți participanții la curs vor avea întreținere gratuită și cei-ce în petițiunile de primire la curs dovedesc, că sunt lipsiți de mijloace și au să călătorească până la *Gödöllő* 7—16 zone, vor primi un act de legitimitate ca să poată călători pe clasa III. a trenurilor de persoane și a celor de povoaară cu preț jumătate. Prețul călătoriei tour și retour se restituie participanților cu ocazia plecării dela curs.

La toate aceste 8 cursuri se primesc câte 20 participanți. În total 160. Cei-ce doresc să participe la vre-unul din aceste cursuri, au să-și înainteze rugățile provăzute cu timbru de K. 1— ministrului reg. ung. de agricultură prin autoritățile lor superioare cel puțin cu 20 zile înainte de începerea cursului respectiv. Economii, pădurarii și femeile etc. au să alăture la rugăți și o recomandare din partea primăriei comunale.

Asociațiunea

pentru literat. rom. și cultura popoului român.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de secretar I. al *Asociațiunii pentru literatura română și cultura popoului român* se deschide concurs nou cu terminul de 15 Iulie st. n. 1904.

Agendele împreunate cu postul de secretar I. sunt înșirate în §. 28 al statutelor *Asociațiunii*. În sensul acestui §. secretarul I. fiind directorul cancelariei *Asociațiunii* și referentul cauzelor științifice-literare, concurenții vor avea să justifice atât activitatea lor științifică-literară cât și praxa lor administrativă de până aci, și îndeosebi vor avea să dovedească calificațiunea academică și cunoștința limbii române, maghiare și germane.

Secretarul I. nu va putea ocupa și alte funcțiuni.

Retribuțiunile anuale ale secretarului I. sunt: salar K. 2900 și bani de cuartir K. 800.

Concurenții vor avea să înainteze cererile lor la adresa comitetului central al *Asociațiunii pentru literatura română și cultura popoului român* în *Sibiu* (*Nagyszeben*) str. *Morii* nr. 8.

Din ședința comitetului central al *Asociațiunii pentru literat. rom. și cultura popoului rom.*, ținută în *Sibiu* la 12 Maiu 1904.

Iosif St. Șulțu,
president.

Dr. C. Diaconovich,
secretar.

„Biblioteca „Bunul Econom”.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânețele), prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice (Zootechnia generală).
6. Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).
7. Agricultura generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul).
8. Îngrășămintele (gunoarea pământurilor) și Irigațiunile (udarea pământurilor).
- 9—10. Prăsirea paserilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (biblicele), găștele, rațele, porumbii (porumbii).
11. Cultura cerealelor. (Grâul, secara, orzul, ovésul, meiul, hrișca, cncuruzul (porumbul).
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița, fasolea, linteaz mazerea, și cultura lor.
13. Economia cailor, vitelor mari cornute și bivoliilor.

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația *„Bunul Econom*», la librăria *W. Krafft* în *Sibiu*, la librăria *Petru Simion* în *Arad* și la librăria *Archidieceșană* în *Sibiu*.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 2—8 Iunie n. 1904

Joi	2 Bözöd. Zam. Dej.
Vineri	3 Jibeu.
Sâmbătă	4 Orăștie.
Duminică	— — — — —
Luni	6 Cincul-mare, Murș-Oșorheiu. Oșorheiu-șecuesc.
Marti	— — — — —
Mercuri	— — — — —

Calendarul vechiu și nou al săptămânei.

Duminica Rusaliilor

Dum.	16 (+) Pog. S. Duk	29 Maxim
Luni	17 (+) Ap. Andronic	30 Ferdinand
Marti	18 M. Teodot	31 Petronela
Merc.	19 M. Patriciu	1 Nicodin
Joi.	20 M. Talaleu	2 (+) Joia v.
Vineri	21 (+) SS. Const. și El.	3 Clotidis
Sâmb.	22 M. Vasilisc	4 Florian

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11'43
Napoleon d'or (20 franci) aur	19'09
20 Marce germane aur	23'52
Bilete germ. 100 Mărci	117'42
„ franceze 100 franci	95'52
„ române 100 lei	94'95
„ rusești 100 ruble	253'75
„ italienești 100 lire	95'50

Prețul făinei din 27 Maiu n. 1904.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
14.40	13.80	13.20	12.80	12.40	12.00
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
11.40	10.70	10.00	9.80	4.10	

Cursul pieții din Budapesta

— in 27 Maiu n. 1904 —

Per 50 kgr.		Per 1 kgr.	
Grâu . . .	8.04 — 8.11	Piment . .	105.00 — 107.00
Săcară . .	6.30 — 6.42	Cassia . .	90.00 — 98.00
Orz	5.80 — 5.95	Cuișoare .	96.00 — 100.00
Mei	5.45 — 5.90	Ghimber .	113.00 —
Ovăș . . .	5.28 — 5.32	Paprică .	70.00 — 180.00
Cucuruz .	5.10 — 5.15	Ulei de in	63.00 — 64.00
Răpă . . .	10.35 — 10.80	„ de rap.	63.00 — 65.00
Trifoi . .	52.00 — 60.00	„ de lem.	116.00 — 119.00
Lucernă .	55.00 — 60.00	In brut .	00.00 —
Mohor . .	9.50 — 10.50	Cânep.br.	64.00 — 70.00
Măzărache	7.00 — 7.50	Lână nsp.	120.00 — 124.00
Fasole . .	8.50 — 9.25	Migdale .	186.00 —
Mazăre . .	6.00 — 7.00	Smochinē	25.00 — 25.50
Mazăr. coj.	15.00 — 21.00	Alune . .	111.00 — 112.00
Linte . . .	13.00 — 22.00	Stafide V.	85.00 — 100.00
Păsat . . .	5.75 — 6.00		
Mac	26.00 — 28.00		
Sēm. de in	00.00 — 00.00		
S. de cânep.	8.50 — 9.00		
Prune . . .	24.25 —		
Lictar . . .	25.25 — 25.50		
Untură . .	64.50 — 65.00		
Slănină . .	56.00 — 56.50		
Zahar brut	19.45 — 20.30		
Cafea lava	70.00 — 115.00		
Caf. Santos	43.00 — 45.00		
Caf. Portor.	80.00 — 125.00		
Per 100 kgr.		Per 100 Litr.	
Miere . . .	100.00 — 120.00	Spirț raff.	148.00 — 152.25
Ceară . . .	130.00 — 140.00	Spirț brut	146.00 — 147.25
Nuci	30.00 — 60.00	„ denat.	46.00 — 46.50
Cartofi roza	5.40 — 6.00	Trevere .	80.00 — 85.00
Cart. galb.	5.00 — 5.75	Sligoviț .	100.00 — 130.00
Ceapă roșie	3.00 — 6.80	Țuică . .	18.00 — 18.50
Usturoi . .	12.00 — 16.00		
Piper n. . .	150.00 — 152.00		

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu.

CUMPENE
 pentru comerț, industrie și economie solid și exact
 lucrate, ofere spre cumpărare
 I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)
 La cerere se trimite catalog (228)
 18-52 ilustrat gratuit și franco.

Di Albert de Leeuw in Broecheuz scrie
 In urma punerii unui carton mic din renumitul
Moartea cloțanilor
 (Felix Immisch, Delitzsch)
 am aflat mai mult de
50 cloțani morți.
 Un carton din MOARTEA CLOȚANILOR
 costă cor. — 60 și 120.
 Să află de vânzare la apoteca N. Vlad, Orăștie.

„IDEAL“ Institut tipografic și librărie
 in Hunedoara (Vajda-Hunyad).
 Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

La coasa de aur. **CFJ** La coasa de aur.

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
 1 bucată K. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—
 Bătută costă cu 10 fileri mai mult.

■ Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ**, care nu ar corăspunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuițată. — Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. —

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra.

Coase de-acestea cu semnul CFJ să mai pot procura la firmele următoare:

Consum Verein, Heltau, Joh. T. Gross, Mühlbach. Regine Buchholzer, Katzendorf. Josef Graef, Schönau. Michael Ehrmann, Marktschelken. Michael Simonis, Langenthal. Carl Waldt, Bolkacs. Joh. Schlattner, Kaisd. Joh. K. Schuller, Agnetheln, Jos. Schuster, Frauendorf. Andreas Nemenz, Reichsdorf. W. Prischak, Girsan.

Nicovale, forma, fig. 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame.
 1 bucată K. —96 —96 1 bucată K. —86 —90 K. 1.—

Nicovalele și ciocanele se vënd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Verigi de coase, pentru înțepenirea coasei Fig 7. Tocuri de cuți
 Dimensiunile Fig. 2 13 15 smălțuite pe dinlăuntru și pe
 34/41 39/33 40/32 mm dinafară 1 bucată
 1 bucată K. —24 —30 —40 K. —40

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație bogată. — Indesebi recomand: Cuțe americane
 1 bucată K. —40. Cuțe de Bergamo vinete-închise, cu semnul CFJ 1 bucată K. —80.

Toporiști de coase, obicnuite de lemn K. —44. — Toporiști pentru coase de holde
 (model introdus de Julius Teutsch) 1 bucată K. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicnuite de lemn,
 (141) 1 bucată K. 1.30. 20-52

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint in

Transilvania

(144) la 20-26

Iulius Erős

in Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale in BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

„AGRICOLA“

Însoțire economică de magazin și anticipații

(143)

și-a început activitatea în 20-52

HUNEDOARA (Vajdahunyad).

Cancelaria și Magazinul însoțirii se află în casele proprii.

Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărîțe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

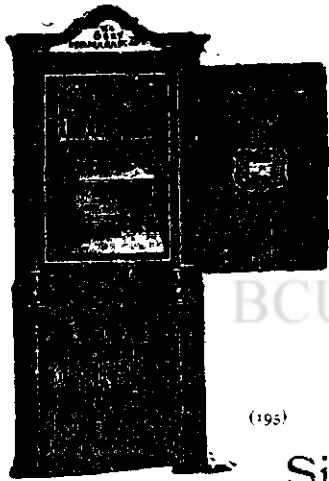
Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

— pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

— alui —

(195)

R. ÖSZY

19-52

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

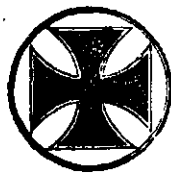
Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190)

de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju- vindecă boale vechi

de ani.

20-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împiedicarea circulației sîngelui, anemie, amețeli, frînturi de ureche, bătăie de inimă, sgîrciuri de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, reeală la mîni și la picioare, reuma, podagră, ischias, utul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor boale cari la tracare norma a a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacienț, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca și se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a prota: aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu se confundă cu aparatul „Volta“ deoarece- ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățiat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vînzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Editor-proprietar Aurel P. Barcianu.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,

credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugînd marcă postală.

(230) „PECUNIA“ întreprindere de credit, 20—52

Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chiliilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vîntătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocaziunea vizitelor de noapte. In fabrice,

mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suu și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

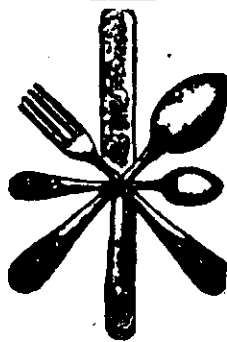
— Strat de rezervă 1 cor. 20 fl. —

(227) Se trimite cu rambursă de 20—52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG** BUDAPEST, Strada Profeta 5.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

In urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vind marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitită de străcurat

laptele și 1 sitită de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 20—52

Budapesta VI., Strada Profeta nr. 5.

Comandele se trimite spedînd banii înainte sau contra ramburs.

Tip. Institutului tipografic „Minerva“ in Oraștie.